

29.4.2021

Eduskunnan hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Liikenne- ja viestintäministeriön kirjallinen asiantuntijalausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle; Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pelastuslain 105 ja 109 §:n muuttamisesta (HE 248/2020 vp)

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä. Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää valiokuntaa asiantuntijalausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hallituksen esityksessä esitetään, että eduskunta hyväksyisi pelastuslain 105 ja 109 §:n muuttamisesta annetun lain. Esityksen mukaan alueen pelastusviranomainen voisi määrätä rakennuksen tai rakennelman omistajan hankkimaan välttämättömiä viranomaisviestintään liittyvän viestintäpalvelun käytettävyyttä varmistavia laitteita ja pitämään ne toimintakunnossa. Pelastusviranomainen voisi antaa määräyksen nykyisen viranomaisverkon käytettävyyttä varmistavien laitteiden hankkimisesta siihen saakka, kunnes alueella on siirrytty käyttämään yksinomaan viranomaisviestintäpalvelua.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää ehdotusta tarpeellisena ja kannatettavana, sillä tulevan uuden laajakaistaisen langattoman viranomaisviestintäratkaisun on toimittava kattavasti myös sisätiloissa.

Hallituksen esityksen mukaan alueen pelastusviranomainen voisi määrätä rakennuksen tai rakennelman omistajan hankkimaan rakennukseensa tai rakennelmaansa välttämättömiä viranomaisverkon ja viranomaisviestintään liittyvän viestintäpalvelun käytettävyyttä varmistavia laitteita ja pitämään ne toimintakunnossa. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että sekä kilpailunäkökohtien että rakennuksen omistajaan kohdistettavan velvoitteen asianmukaisen rajaamisen (välttämättömyyskriteeri) vuoksi tulisi ensin arvioida rakentaminen kaupallisista perusteista ja sopimuksenvaraisesti siten, että rakentamisen hyödyt ja kustannukset voitaisiin tarkoituksenmukaisesti jakaa hyötyjä vastaavasti. Ministeriö esittääkin, että lakiin kirjattaisiin rakennuksen omistajalle annettava määräystä edeltävä neuvotteluvaihe, johon pelastusviranomaisen ja rakennuksen omistajan lisäksi osallistuisi ainakin verkko-operaattori, tarvittaessa myös palveluoperaattori.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää kuitenkin tärkeänä säilyttää se esityksen lähtökohta, että viime kädessä pelastusviranomainen voisi

jatkossakin määrätä välttämättömästä sisätilapeiton lisärakentamisesta rakennuksen omistajan kustannuksella. Mahdolliset viranomaismääräystä edeltävät neuvottelut eivät saisi vaarantaa tai merkittävästi viivästyttää viranomaisviestinnän edellyttämän sisätilapeiton toteuttamista.

Viranomaisviestintää palvelevan infrastruktuurin rakentamisen lähtökohdaksi on yleisesti otettu se, että hyötyjinä olisi viranomaisten ohella myös muukin yhteiskunta (HE 226/2018, kohta 4.4). Tässä suhteessa liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että on tärkeää pyrkiä mahdollisimman monia tahoja hyödyntävään verkkorakentamiseen, jossa huolellisen tapauskohtaisen arvioinnin perusteella vaadittavan sisätilapeiton kustannukset voitaisiin niissä kohteissa, joissa lisäpeiton hyödynsaajina voisi olla muitakin kuin viranomaisliittymien haltijoita, jakaa näitä hyötyjä vastaavasti.

Maija Ahokas
yksikön johtaja, hallitusneuvos

Katariina Säynäjäjärvi
neuvotteleva virkamies